

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 20g/2026

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 11 alin. (3) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative

(aplicarea criteriului de integritate financiară în privința judecătorului supus evaluării externe [2])

CHIȘINĂU

12 martie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Cristian Rotaru, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 6 februarie 2026,
Examinând admisibilitatea sesizărilor menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 12 martie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, ridicată de dl avocat Petru Balan, în interesele dnei Silvia Cecan, în dosarul nr. 3-18/2025, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecătoare Stela Procopciuc și de dnii judecători Ion Munteanu și Vladislav Gribincea, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Doamna Silvia Cecan, judecătoare la Curtea de Apel Centru, este subiect al evaluării externe a judecătorilor, pe baza mecanismului instituit prin Legea nr. 252 din 17 august 2023. În acest sens, la 5 aprilie 2024, Consiliul Superior al Magistraturii i-a trimis Comisiei de evaluare informațiile referitoare la dna Silvia Cecan, în calitate de judecător la Curtea de Apel Centru.

4. La 22 aprilie 2025, Comisia de evaluare a aprobat Raportul de evaluare¹ și i-a propus Consiliului Superior al Magistraturii să constate nepromovarea evaluării de către dna Silvia Cecan.

5. Prin Hotărârea nr. 656/47 din 9 decembrie 2025², Consiliul Superior al Magistraturii a acceptat raportul Comisiei, a constatat nepromovarea

¹ Raportul Comisiei de evaluare nu a fost publicat.

² Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nu a fost publicată.

evaluării, a dispus eliberarea din funcție a dnei Silvia Cecan și a privat-o de dreptul de a-și exercita funcția de judecător și alte funcții de demnitate publică timp de 5 ani, începând cu data rămânerii definitive a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii.

6. Doamna Silvia Cecan a contestat hotărârea în fața Curții Supreme de Justiție.

7. În cadrul procedurii de examinare a contestației, dl avocat Petru Balan a ridicat, în interesele dnei Silvia Cecan, excepția de neconstituționalitate a textelor „din câte 6 membri” din articolul 4 alin. (3), în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, „din 9 membri” din articolul 6 alin. (1) și „în quantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative.

8. Printr-o încheiere din 22 ianuarie 2026, Curtea Supremă de Justiție a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „în quantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative. Totodată, Curtea Supremă de Justiție a respins cererea în partea referitoare la textele „din câte 6 membri” din articolul 4 alin. (3), în redactarea anterioară Legii nr. 333 din 29 decembrie 2025, și „din 9 membri” din articolul 6 alin. (1) din Legea nr. 252 din 17 august 2023, reținând inaplicabilitatea acestor articole în cauza judecată. Curtea Supremă de Justiție a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

10. Prevederile relevante ale Legii nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative sunt următoarele:

Articolul 11

Criteriile de evaluare

„(1) În sensul prezentei legi, evaluarea constă în verificarea integrității etice și celei financiare a subiecților indicați la art. 3 alin. (1).

[...]

(3) Se consideră că subiectul evaluării nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:

a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, **în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023**;

b) în ultimii 10 ani, a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. Autorul excepției susține că aprecierea diferenței dintre avere, cheltuieli și venituri în funcție de criteriul stabilit prin textul „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative afectează principiul echității procedurii de evaluare și generează discriminarea judecătorilor curților de apel în raport cu judecătorii și candidații la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, cărora li se aplică textul „în cuantumul stabilit de Guvern pentru anul în care a început evaluarea judecătorului” (articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție). Mai mult, autorul afirmă că proiectul de lege care a stat la baza adoptării Legii nr. 65 din 30 martie 2023 nu conține nicio fundamentare juridică cu privire la textul „în cuantumul stabilit de Guvern pentru anul în care a început evaluarea judecătorului” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Lege.

12. Din acest motiv, autorul sesizării susține incidența articolelor 16 și 23 alin. (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, ține de competența Curții Constituționale.

15. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces. Astfel, Curtea constată că excepția este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

16. Obiect al excepției de neconstituționalitate este textul „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din

Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative. Curtea constată că anterior a fost sesizată să verifice constituționalitatea acestui text, însă prin Decizia nr. 21 din 19 februarie 2026 Curtea a declarat inadmisibilă sesizarea pentru că autorul nu a argumentat incidența vreunui drept fundamental (a se vedea § 27 din Decizie).

17. În acest caz, autorul excepției a afirmat că textul „în cuantumul stabilit către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023 afectează principiul echității procedurii de evaluare și instituie discriminarea judecătorilor curților de apel în raport cu judecătorii și candidații la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, contrar articolelor 16 și 23 alin. (2) din Constituție.

18. Referitor la incidența articolului 16 din Constituție, Curtea a stabilit în jurisprudența sa că acest articol nu are o aplicabilitate independentă. Pentru a fi incident, autorul trebuie să demonstreze existența unei ingerințe într-un drept fundamental garantat de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței Curtea poate aplica prevederile acestui articol (a se vedea DCC nr. 90 din 25 iulie 2023, § 19; DCC nr. 146 din 2 octombrie 2025, § 20).

19. În același timp, cu referire la incidența articolului 23 din Constituție, Curtea reiterează că acest articol nu are o aplicare de sine stătătoare. Pentru a putea fi invocat standardul calității legii, trebuie să existe o ingerință într-un drept fundamental. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că testul calității legii se efectuează prin raportare la un drept fundamental. Curtea a stabilit că problema calității unei legi nu reprezintă o problemă de constituționalitate atât timp cât nu este afectat un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 103 din 19 iulie 2022, § 15; DCC nr. 107 din 29 august 2023, § 19).

20. Potrivit articolului 24 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și punctului 10 lit. c) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, sesizarea trebuie să conțină norma contestată, prevederea constituțională pretins a fi încălcată și motivarea contradicției dintre cele două prevederi, adică motivarea neconstituționalității prevederii contestate. Curtea reiterează că simpla descriere a faptelor și exprimarea dezacordului față de conținutul unui text de lege, fără raportarea la un drept constituțional fundamental, nu constituie o motivare suficientă. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea excepții de neconstituționalitate, Curtea l-ar înlocui pe autorul acesteia la formularea unor critici de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 26 din 2 aprilie 2024, § 25; DCC nr. 32 din 27 februarie 2025, § 21).

21. În aceste condiții, Curtea constată că în cazul dat autorul sesizării nu a argumentat că textul contestat reprezintă o ingerință în vreun drept fundamental garantat de Constituție. Această constatare este suficientă pentru a declara inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

22. Prin urmare, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2) și (3) lit. f), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023” din articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, ridicată de dl avocat Petru Balan, în interesele dnei Silvia Cecan, în dosarul nr. 3-18/2025, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 12 martie 2026
DCC nr. 43
Dosarul nr. 20g/2026*